



NEMZETI VÁLASZTÁSI IRODA

---

Országgyűlés Hivatala

Irományszám: B/9108

Érkezett: 2024. SZEPT. 04.

**A Nemzeti Választási Iroda elnökének beszámolója  
az Európai Parlament tagjainak, valamint a helyi önkormányzati képviselők és  
polgármesterek, továbbá a nemzetiségi önkormányzati képviselők  
2024. június 9. napján közös eljárásban megtartott választásával kapcsolatos  
állami feladatok megszervezéséről és lebonyolításáról**



**Dr. Nagy Attila**  
a Nemzeti Választási Iroda elnöke

**Budapest, 2024. szeptember 4.**

NEMZETI VÁLASZTÁSI IRODA

## **Tisztelt Országgyűlés!**

A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 13. § (1) bekezdésében előírtaknak megfelelően az Európai Parlament tagjainak, valamint a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, továbbá a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2024. június 9-én közös eljárásban megtartott választásával kapcsolatos állami feladatok megszervezéséről és végrehajtásáról az alábbiakban számolok be.

Magyarország köztársasági elnöke 2024. március 12-én a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választását, valamint az európai parlamenti választást 2024. június 9. napjára tűzte ki. A nemzetiségi önkormányzati választás kitűzése a Nemzeti Választási Bizottság feladata. A testület szintén március 12-én, a 8/2024. számú határozatában tűzte ki a nemzetiségi önkormányzati választást a helyi önkormányzati és az európai parlamenti választásokkal egy napra, vagyis 2024. június 9-ére. Magyarország történetében így első alkalommal került sor három választástípus egy napon, közös eljárásban történő megrendezésére.

A közös eljárás lebonyolítását az Alaptörvény 11. módosítása tette lehetővé, amely kimondja, hogy a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek általános választását és az azt követő önkormányzati választásokat – október hónap helyett – április, május, június vagy július hónapban szükséges megtartani, az európai parlamenti képviselők választásával egyidejűleg.

Az Európai Parlament tagjainak megválasztására ötévente kerül sor, csakúgy, mint a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők megválasztására. Az Európai Unió határozza meg az európai parlamenti választás időszakát, így a választások a Tanács az európai parlamenti képviselői választások időszakának meghatározásáról szóló döntése alapján az Európai Unió valamennyi tagállamában 2024. június 6-9. között kerültek megrendezésre.

A közös eljárásban a magyarországi választások 3 177 településen 10 119 szavazóköri körben, valamint 147 külképviseleten zajlottak le.

A választási szervek a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, a nemzetiségi önkormányzati képviselők és az Európai Parlament tagjainak 2024. évi választására történő felkészülést, a választással kapcsolatos feladatok megszervezését és lebonyolítását törvényesen és eredményesen végezték el.

## I. Választási szervek

A választásokban 1 264 helyi választási iroda, 19 területi választási iroda és a Fővárosi Választási Iroda, 147 külképviseleti választási iroda, valamint a Nemzeti Választási Iroda vett részt. A választási irodákban több mint 23 ezer munkatárs végezte a választási feladatokat.

A választási bizottságok mintegy 65 000 taggal működtek. A szavazatszámláló bizottságokba a jelöltek és jelölő szervezetek 2-2 tagot bízhattak meg, a választásokon összesen 31 127 delegált tag vett részt a szavazatszámláló bizottságok munkájában. Az európai parlamenti választáson listát állító 11 párt összesen 25 291 főt delegált a szavazatszámláló bizottságokba. A Demokratikus Koalíció-Magyar Szocialista Párt-Párbeszéd - a Zöldek Pártja 2 419, a FIDESZ - Magyar Polgári Szövetség-Kereszténydemokrata Néppárt 14 048, a Jobbik – Konzervatívok 1 104, LMP-Magyarország Zöld Pártja 1 206, a Magyar Kétfarkú Kutya Párt 836, a Megoldás Mozgalom 34, a Mi Hazánk Mozgalom 544, a Mindenki Magyarországa Néppárt 232, a Momentum Mozgalom 1 836, Tisztelet és Szabadság Párt 3 032 főt delegált. A Második Reformkor Párt nem küldött megbízott tagot a szavazatszámláló bizottságokba.

A szavazatszámláló bizottságokba delegált tagok nagy számából megállapítható, hogy a jelöltek és jelölő szervezetek éltek azzal a fontos jogukkal, hogy figyelemmel kísérjék a választásnap feladatok végrehajtását és részt vegyenek a választás tisztaságának, törvényességének biztosításában, a pártatlanság érvényesítésében és szükség esetén a választás törvényes rendjének helyreállításában.

A Ve. 5. § (1) és (2) bekezdése szerint a külképviseletekre a jelöltet állító jelölő szervezetek, valamint a független jelöltek külképviseletenként és jelölő szervezetenként (független jelöltenként) legfeljebb két megfigyelőt bízhatnak meg. A Nemzeti Választási Bizottság ennek megfelelően 37 megfigyelőt vett nyilvántartásba a külképviseleti szavazás ellenőrzésére. A Ve. 245. § (2) bekezdése szerint a Nemzeti Választási Bizottságba tag megbízására jogosult jelölő szervezet, ide nem értve az országos nemzetiségi önkormányzatot, a Nemzeti Választási Iroda mellé legfeljebb öt megfigyelőt bízhat meg a szavazási iratok ellenőrzése és a levélben leadott szavazatok megszámlálása törvényességének ellenőrzésére. A Nemzeti Választási Bizottság 4 megfigyelőt vett nyilvántartásba a levélszavazatok ellenőrzésének és a levélszavazatok megszámlálásának figyelemmel kísérésére. A 2024. évi közös eljárásban megrendezett választásokon 3 nemzetközi szervezet és 8 ország összesen 48 nemzetközi megfigyelője vett részt.

## II. Tájékoztatás, oktatás

### *A választópolgárok száma*

A Nemzeti Választási Iroda 2023 decemberében, a helyi önkormányzati, a nemzetiségi önkormányzati és az európai parlamenti választás közeledtével indította el a választópolgárok számának települési bontásban történő közzétételét hivatalos honlapján. A szolgáltatás keretében az NVI a kitűzés napjáig hetente, onnantól pedig a szavazás napjáig naponta frissítette a választópolgárok számára vonatkozó adatokat az interneten, a Választási Tájékoztató Rendszeren (VTR). A 2022. évi országgyűlési választások előtt többlétszolgáltatásként létrehozott adatközlés célja most is az volt, hogy folyamatosan frissülő, részletes statisztikát biztosítson az érdeklődők számára, és segítse a választópolgárok számára vonatkozó adatok gyorsabb feldolgozhatóságát és összehasonlítását.

A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán a választók névjegyzékében 7 850 271 választópolgár szerepelt, melyből 4 560 866 választópolgár, a választásra jogosultak 58,10 százaléka szavazott. Az öt évvel ezelőtti önkormányzati választáson a választópolgárok 48,58 százaléka járult az urnákhoz. A helyi önkormányzati és nemzetiségi önkormányzati választáson a választópolgárok kizárólag a február 11-éig bejelentett tartózkodási helyükre jelentkezhetek át, az átjelentkező választópolgárok száma 43 351 volt. Az Európai Unió más tagállamának állampolgárai, illetve a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező és a menekült választópolgárok szintén szavazhattak a 2024. június 9-i helyi önkormányzati választáson. Más EU tagállam állampolgárai közül 137 201 fő, míg a huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező és menekült választópolgárok közül 35 928 fő szerepelt a helyi önkormányzati választás névjegyzékében. Első szavazó mintegy 210 859 fő volt.

A nemzetiségi önkormányzati választáson 345 633 választópolgár szerepelt a névjegyzékben. A regisztrált választópolgárok száma nemzetiségenként a következőképpen alakult: a szlovén névjegyzékbe 853, a bolgárba 1 391, az ukránba 2 845, a szerbbe 2 956, az örménybe 3 000, lengyelbe 3 363, a görögbe 3 577, a ruszinba 5 102, a románba 9 445, a horvátba 11 727, a szlovákba 12 346, a németbe 54 905, és végül a roma névjegyzékbe 234 123 nemzetiségi választópolgár kérte felvételét.

A nemzetiségi önkormányzati választáson a 13 magyarországi nemzetiség összesített adatai alapján a részvételi arány 67 százalék felett volt a 2024. június 9-i választáson, míg öt évvel ezelőtt a nemzetiségi választópolgárok 61 százaléka élt a választójogával.

Az európai parlamenti választáson a választók névjegyzékében 7 803 603 választópolgár szerepelt, amelyből 21 458 fő volt a külképviseleti névjegyzékben szereplő választópolgárok száma és 126 801 választópolgár szerepelt a levélben szavazók névjegyzékében. A más európai uniós tagállam állampolgárai közül összesen 4 635 fő kérte, hogy az Európai Parlament magyar képviselőire szavazhasson. Az európai parlamenti választáson összesen 67 458 fő kérte átjelentkezését másik magyarországi szavazókörbé.

Az Európai Parlament tagjainak választásán a névjegyzékben szereplő 7 803 603 választópolgárból 4 640 398 fő, a választásra jogosult választópolgárok 59,46 százaléka szavazott. Az Európai Parlament tagjainak 2019. évi választásán a választásra jogosult több mint 8 millió választópolgár 43,58 százaléka vett részt a választáson, vagyis az öt évvel ezelőtti szavazáshoz képest közel 16 százalékkal szavaztak idén többen.

A részvételi arány mindhárom választási típusban lényegesen magasabb volt az öt évvel ezelőtti választásokhoz viszonyítva, mely valószínűsíthetően a helyi önkormányzati választás, a nemzetiségi önkormányzati választás és az európai parlamenti választás egy időpontban, közös eljárásban történő megrendezéséhez köthető.

A legnagyobb létszámú szavazóköri Baranya vármegye, Pécs 080. szavazóköri volt 2 062 fővel, a legkisebb a Borsod-Abaúj-Zemplén vármegyében Debrétén a 001. számú szavazóköri 17 fővel.

A Nemzeti Választási Iroda a közös eljárásban megrendezett helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati és európai parlamenti választásokra 10 025 féle, összesen 33,64 millió darab szavazólap legyártásáról gondoskodott. A helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választására 24,06 millió darab, a nemzetiségi önkormányzati választásra 1,62 millió darab, míg az Európai Parlament magyar tagjainak megválasztására 7,96 millió darab szavazólap készült.

#### *Választópolgárok és jelölő szervezetek tájékoztatása*

A Nemzeti Választási Iroda – a törvényben előírt választási értesítők megküldésén túl – 2024-ben is nagy figyelmet fordított a választópolgárok tájékoztatására, különösen a három választástípusra

vonatkozó eltérő szabályok hangsúlyozására. A választási értesítők az idei választáson először lettek QR kóddal ellátva, az elektronikus ügyintézés egyszerűbb és gyorsabb használhatósága érdekében.

A választópolgárok részére összesen nyolc – a közmédiában sugárzott és a választások honlapján közzétett – kisfilm és rádióspot készült el. A tájékoztató videók a külhoni regisztrációról, a levélszavazásról, a nemzetiségi regisztrációról, a választási kérelmek benyújtásáról, a szavazás napjáról és a szavazás menetéről informálták a választópolgárokat. A tájékoztató videók meghaladták az 5,3 milliós megjelenítést és az 1,3 milliós megtekintést.

A Nemzeti Választási Iroda Választási Információs Szolgálat a választás kitűzésének napjától kezdve mintegy 1 200 e-mailes megkeresést és 8 000 telefonhívást választolt meg. A legtöbb megkeresés a regisztrációval, az átjelentkezéssel, a mozgóurnás és a külképviseleti szavazással volt kapcsolatos.

A Nemzeti Választási Iroda első alkalommal készítette a jelöltek és jelölő szervezetek részére választási tájékoztató füzetet, melyben a helyi és nemzetiségi önkormányzati választás szabályairól, a jelölő szervezetek bejelentéséről, az ajánlásról, a jelölt- és listaállítás feltételeiről, a kampányról és a jogorvoslati lehetőségekről nyújtott tájékoztatást. A jelölteknek és jelölő szervezeteknek készített választási füzet közel 80 000 alkalommal került letöltésre, és mind a választási irodák, mind a jelöltek részéről pozitív visszajelzések érkeztek a Nemzeti Választási Irodához.

A Nemzeti Választási Iroda sajtóközleményein keresztül folyamatos, naprakész tájékoztatást nyújtott a sajtónak és a választópolgároknak a választásokkal kapcsolatos legfontosabb tudnivalókról. A választási előkészületek és a választások alatt az NVI körülbelül 160 sajtómegkeresésre válaszolt.

#### *Választási szervek felkészítése*

A választási irodák vezetőinek és munkatársainak képzése a Nemzeti Választási Iroda kiemelt feladata. Négy alkalommal került sor kétnapos képzésre 2023 szeptember-októberében, összesen mintegy 500 fő részvételével. A képzéseken a területi választási irodák vezetői és munkatársai, valamint az országgyűlési egyéni választókerületi választási irodák vezetői vettek részt. A képzésen a szervezési, logisztikai felkészítésen túl szó volt a választási bizottságokról és a jogorvoslatokról, valamint a jogszabályváltozásokról és a közös eljárásból fakadó feladatokról. A választás kitűzését követően a Nemzeti Választási Iroda részvételével minden vármegyében és Budapesten is sor került a területi választási irodák által szervezett képzésekre, ahol a helyi választási irodák tagjainak felkészítése zajlott. A helyi választási irodák ezután a szavazatszámoló bizottságok tagjainak és a jegyzőkönyvvezetőknek az oktatásáról gondoskodtak.

A külképviseleti választási irodák tagjainak képzését az NVI részben személyesen, részben online felületen végezte.

A Nemzeti Választási Iroda a korábbi évek gyakorlatát követve választási kézikönyvekkel segítette a választási irodák és a szavazatszámoló bizottságok tagjainak felkészülését. Útmutató készült a választási irodák vezetői számára, továbbá település típus szerint külön segédlet a főváros, a megyei jogú városok, a 10 ezer fő feletti és a 10 ezer fő alatti, illetve az egy szavazókörös települések szavazatszámoló bizottságai, valamint a külképviseleti választási irodák részére. A választási füzetek részletes tájékoztatást nyújtottak – egyebek mellett – a szavazás előkészítéséről és lebonyolításáról, a névjegyzék vezetéséről, valamint a szavazatok megszámlálásáról is.

2024-ben először már videós anyagok is segítették a szavazatszámoló bizottságok tagjainak oktatását. A Nemzeti Választási Iroda által készített 14 darab, 3-5 perces videó gyakorlati oldalról mutatta be mindazokat a feladatokat, melyeket a szavazatszámoló bizottság tagjai a szavazás

napján ellátnak. Az oktatási videóanyagok a helyi választási irodák oktatási tananyagának részét képezték, de mindenki számára elérhetőek az NVI honlapján is. A szavazatszámoló bizottsági tagok számára készült felkészítő anyagokat az NVI valamennyi jelölő szervezet részére megküldte, és kérte az érintetteket, hogy a delegált bizottsági tagok képzéséhez elsősorban ezeket a felkészítő anyagokat használják.

Távoktatási tananyag készült a helyi választási irodák vezetői, a külképviseleti választási irodák tagjai, illetve a szavazatszámoló bizottságok tagjai, a jegyzőkönyvvezetők számára. Ezeket 24 021 fő végezte el sikeresen.

### **III. A szavazás lebonyolítása**

A 2024. évi közös eljárásban megrendezett választások tekintetében fontos változtatás volt, hogy – eltérően a 2022. évi közös eljárásban megrendezett országgyűlési választástól és népszavazásoktól – a választópolgároknak csak egy helyen kellett aláírniuk a névjegyzéket. Az aláírást követően a választópolgárok így megkapták mindazon választások szavazólapjait, melyen szavazni voltak jogosultak. A névjegyzék egyszeri aláírása egyértelműen egyszerűsítette a választópolgárok és a szavazatszámoló bizottságok dolgát is, amellyel kapcsolatban panasz, bejelentés a választási irodákhoz nem érkezett.

A választás lebonyolításában jelentős változást jelentett, hogy a fővárosi közgyűlés tagjai ezentúl nem a kerületi polgármesterek lesznek, a budapesti választópolgárok ugyanis közvetlenül, listán választhatták meg a 32 képviselőt. A fővárosi közgyűlés választásán azok a jelölő szervezetek állíthattak fővárosi listát, akik főpolgármester-jelöltet vagy a fővárosi kerületekben legalább három polgármesterjelöltet állítottak.

A munka törvénykönyvéről szóló 2014. évi I. törvény 2022-es módosulása alapján a munkavállalók számára – a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény alapján a hivatásos állományhoz hasonlóan – lehetővé kell tenni, hogy az országgyűlési képviselők, az Európai Parlament tagjainak, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán, továbbá népszavazáson szavazhasson. A fenti törvényre hivatkozva így első alkalommal kérhette választásokon a munkavállaló, hogy munkáltatója engedélyezze számára a szavazás idejére a munkából való távolmaradást.

#### *Jelöltállítás és listaállítás*

Az Európai Parlament tagjainak, valamint a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, továbbá a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2024. évi közös eljárásban megtartott választásán a választási irodák összesen 63 808 jelölt és mintegy 100 listát állító jelölő szervezet számára csaknem 570 896 ajánlóívet adtak ki, majd a jelöltek bejelentését követően – a rendelkezésükre álló 3 napon belül – több mint 566 162 ajánlóív és 2 188 985 ajánlás rögzítését végezték el.

A választási kampányidőszak kezdetével a Nemzeti Választási Iroda ismételten elérhetővé tette a választópolgárok számára a „Kit ajánlottam? (KITAJ)” elnevezésű ajánlás-ellenőrző szolgáltatását. Az ajánlás-ellenőrző szolgáltatás segítségével a választópolgárok ellenőrizhették, melyik listát vagy jelöltet támogatták aláírásukkal a 2024. június 9-i választások ajánlási időszakában. A szolgáltatást a 2022. évi országgyűlési választások és népszavazások előtt, a közbizalom és a választások tisztaságának elősegítése érdekében hozta létre az NVI, akkor több mint 130 ezer lekérdezésre került sor a szolgáltatás révén. A 2024. évi választások vonatkozásában összesen 24 706 lekérdezés történt és mindössze néhány panasz érkezett.

A helyi önkormányzati és a nemzetiségi önkormányzati választáson az összesen 70 282 jelölből 60695 egyéni jelöltre lehetett közvetlenül szavazni. A nyilvántartásba vett egyéni jelöltek közül 7 578 polgármesterjelöltre, 3 főpolgármester-jelöltre, 33 384 egyéni listás jelöltre, 6 733 egyéni választókerületi jelöltre és 12 997 nemzetiségi jelöltre lehetett szavazatot leadni. A 9 587 listás jelölt közül kompenzációs listán 6 030, a vármegyei közgyűlési listán 1 611, a fővárosi listán 319, területi nemzetiségi listán 997, az országos nemzetiségi listán 630 jelölt szerepelt.

Az európai parlamenti választásra állított 11 pártlistán összesen 306 jelölt került nyilvántartásba vételre.

A választási bizottságok 756 jelölt nyilvántartásba vételét utasították el, a nyilvántartásba vett egyéni jelöltek közül pedig 760 fő lépett vissza, vagy veszítette el választhatóságát.

A főpolgármester-választás vonatkozásában a bejelentett 15 jelölt közül 10 jelölt végül nem kívánt a választáson indulni, 1 jelölt nyilvántartásba vételét a választási bizottság utasította el, míg 1 jelölt a választás előtti második napon lépett vissza. A főpolgármester-választáson így összesen 3 jelöltre adhatták le szavazatukat a választópolgárok. A visszalépett főpolgármester-jelölt a szavazás megkezdése előtt olyan rövid idővel lépett vissza, hogy a szavazólapok újragyártására már nem kerülhetett sor, így e jelölt nevét a választási szervek húzták át a szavazólapon.

A kitűzött 2 722 települési nemzetiségi önkormányzati választás közül 575 választás elmaradt a szükséges számú jelölt hiányában, így végül 2 147 választást tartottak meg. A 68 kitűzött területi nemzetiségi választásból 64 került megtartásra a 13 országos nemzetiségi önkormányzat megválasztása mellett.

A nemzetiségi önkormányzati választáson összesen 14 624 nyilvántartásba vett jelöltre és 109 listára lehetett szavazni. A területi nemzetiségi választáson 112 nyilvántartásba vett területi nemzetiségi listára lehetett szavazni, 12 lista nyilvántartásba vétele lett visszautasítva, 2 lista pedig kiesett. Az országos nemzetiségi választáson mind a 13 nemzetiség állított listát, a legtöbbet, összesen négyet a szerb nemzetiség állította.

Az Európai Parlament tagjainak választásáról szóló 2003. évi CXIII. törvény 5. § (2) bekezdése értelmében a listaállításhoz legalább 20 000 választópolgárnak az aláírásával hitelesített ajánlása szükséges. Az európai parlamenti választásra 13 közül végül 11 listára sikerült összegyűjteni a listaállításhoz szükséges számú ajánlást.

A Nemzeti Választási Iroda összesen 14 esetben tett büntetőfeljelentést az általános választásokhoz kapcsolódóan. Nemzetiségi névjegyzéki kérelmek ügyében 12 esetben a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 342. § (1) bekezdés c) pontja szerint minősülő intellektuális közokirat-hamisítás büntettének gyanúja miatt, illetve a Btk. 219. § (1) bekezdés a) pontja szerint minősülő személyes adattal visszaélés bűncselekmény gyanúja miatt ismeretlen tettes ellen, a listaállításhoz kapcsolódóan két esetben a Btk. 350. § (1) bekezdés d) pontja szerint minősülő, a választás, népszavazás és európai polgári kezdeményezés rendje elleni bűncselekmény gyanúja miatt ugyancsak ismeretlen tettes ellen született feljelentés.

### *Átjelentkezés*

Az átjelentkezésre vonatkozó szabályok az európai parlamenti, valamint a helyi önkormányzati és nemzetiségi önkormányzati választások esetében eltérőek. Míg a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők általános választásán a választópolgárok kizárólag a 2024. február 11-éig bejelentett tartózkodási helyük szerinti településre jelentkezhetnek át, addig az Európai Parlament tagjainak választásán Magyarország bármely

településre át lehetett jelentkezni, illetve külföldön tartózkodás esetén a külképviseleti névjegyzékbe vétel is lehetséges volt.

A 2024. június 9-i választásokon összesen 67 509 választópolgár élt az átjelentkezés lehetőségével. A helyi önkormányzati és nemzetiségi önkormányzati választás vonatkozásában 43 351 fő jelentkezett át tartózkodási helyére, az öt évvel ezelőtti választáson az átjelentkezettek száma jóval kevesebb, csupán 29 130 fő volt. Az európai parlamenti választás tekintetében Magyarország bármely településére át lehetett jelentkezni, itt 67 458<sup>1</sup> fő jelentkezett át, míg a 2019. évi európai parlamenti választáson az átjelentkezők száma megközelítette a 100 ezret. A közös eljárásban megrendezésre kerülő, az egyes választástípusok esetében eltérő átjelentkezési szabályok miatt volt valószínűsíthetően alacsonyabb az átjelentkezők száma az európai parlamenti választáson, mint öt évvel ezelőtt.

#### *Szavazás a külképviseleteken*

A külképviseleti szavazás lehetősége kizárólag az európai parlamenti választás vonatkozásában volt biztosított, ami azt jelentette, hogy a külképviseletre átjelentkezett választópolgárok csak az európai parlamenti választáson szavazhattak, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán, valamint a nemzetiségi önkormányzati választáson nem. A külképviseletre átjelentkező választópolgárok 99 ország 147 magyarországi külképviseletén adhatták le szavazatukat. A külképviseleti névjegyzékbe vételét összesen 21 458 választópolgár kérte. A külképviseleti választáson 18 661 fő, vagyis a külképviseleti névjegyzékben szereplő választópolgárok 86,97 százaléka szavazott.

A 2019. évi európai parlamenti választáson csupán 132 magyarországi külképviseleten adhatták le szavazatukat a magyar választópolgárok, az öt évvel ezelőtti szavazáson pedig 20 291 választópolgár szerepelt a névjegyzékben.

Az előző szavazásokhoz hasonlóan idén is Londonban kívántak a legtöbben szavazni, itt összesen 2 148 választópolgár szerepelt a névjegyzékben, de szintén sokan kérték külképviseleti névjegyzékbe vételüket Hágába (1 464 fő) és Brüsszelbe (1 354 fő). A 147 magyarországi külképviselet közül 30 esetében volt 100 százalékos a részvételi arány, és nem volt olyan külképviselet, ahol a névjegyzékben szereplő választópolgárok mindegyike távol maradt volna a szavazástól.

#### *Magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgárok szavazása*

Levélben szavazhattak a 2024. június 9-i választáson azok a magyar állampolgárok, akik sem Magyarországon, sem az Európai Unió más tagállamában nem rendelkeznek lakcímmel. A külképviseleti választáshoz hasonlóan a levélben szavazó választók is kizárólag az európai parlamenti választáson adhatták le szavazataikat. Az országgyűlési választástól eltérően a magyarországi lakcímmel nem rendelkező magyar választópolgárok csak azokból az országokból szavazhatnak az európai parlamenti választáson, melyek nem tagjai az Európai Uniónak, a szomszédos országok közül tehát csak a Szerbiában és Ukrajnában élő választópolgárok szavazhattak levélben.

---

<sup>1</sup> Az európai parlamenti választás tekintetében az összes 67 458 fő átjelentkezőből 24 158 fő csak az európai parlamenti választás tekintetében jelentkezett át másik településre, 43 300 fő az európai parlamenti választás tekintetében (és egyben a helyi önkormányzati és nemzetiségi önkormányzati választás vonatkozásában is) a tartózkodási helyére jelentkezett át (51 fő csak a helyi önkormányzati és nemzetiségi önkormányzati választás vonatkozásában volt átjelentkező – csak ott volt választójoga).



A levélben szavazók névjegyzékében összesen 126 801 választópolgár szerepelt, a felvételt kérő választópolgárok közül a legtöbben szerbiai értesítési címet adtak meg, de azon választópolgárok száma is jelentős, akik e-mailben kértek visszajelzést.

A névjegyzékben szereplő választópolgároknak kiküldött szavazási levélcsomagok közül összesen 66 828 darab, a kiküldött levélcsomagok 52,70 százaléka érkezett vissza határidőre a Nemzeti Választási Irodához. A levélcsomagok közül 8 192 darabot közvetlenül az NVI-nek juttattak vissza a választópolgárok, 311 darabot adtak le OEVK székhelyen, míg a levélszavazatok nagy részét, 58 325 darabot Magyarország külképviseletein adták le a szavazók.

Az ellenőrzött 66 828 darab levélszavazási irat közül 59 290 darab felelt meg a jogszabályi feltételeknek, vagyis a visszaküldött levélszavazási iratok 88,72 százaléka volt érvényes irat. Az érvényes levélszavazatok száma 59 008.

### *Mozgóurna*

Az Európai Parlament tagjainak, valamint a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, továbbá a nemzetiségi önkormányzati képviselők 2024. évi közös eljárásban megtartott választásán 71 958 választópolgár szerepelt a mozgóurnát igénylők jegyzékében. A 2019. évi önkormányzati választásokon mintegy 60 ezer választó kért mozgóurnát.

A mozgóurnás szavazás vonatkozásában módosultak a szabályok a 2022. évi választásokhoz képest. A korábbi jogszabályok értelmében azok a választópolgárok, akik mozgóurnát igényeltek kizárólag mozgóurnával szavazhattak. Az új módosítás szerint azonban, a mozgóurnás szavazás névjegyzékén szereplő választópolgár - amennyiben a mozgóurna a szavazóhelyiségben volt - a szavazóhelyiségben is leadhatta szavazatát.

### *Esélyegyenlőség biztosítása a választások során*

A Ve. több lehetőséget is biztosít arra, hogy a fogyatékossgal élő választópolgárok segítséget igényeljenek választójoguk gyakorlása érdekében. Összesen 227 látássérült személy kért Braille-írással készült szavazási értesítőt, a szavazáshoz pedig 202 darab Braille-sablon készült. A szavazásról szóló, könnyített formában megírt tájékoztatót összesen 29 171 választópolgár részére kézbesítette az NVI és 1 698 választópolgár kérte, hogy akadálymentes szavazóhelyiségben szavazhasson. A választáson összesen 7 912 szavazóhelyiség, az összes szavazóhelyiség 78 százaléka volt akadálymentes, ez pedig csaknem 81 szavazóhelyiséggel több mint a 2022. évi országgyűlési választáson volt.

### *Megválasztott polgármesterek, képviselők*

A választáson összesen 1 főpolgármester, 3 177 polgármester, 16 735 települési önkormányzati képviselő, 381 vármegyei közgyűlési tag és 32 fővárosi közgyűlési tag megválasztására volt lehetőség. A nemzetiségi önkormányzati képviselők választásán 2 147 települési nemzetiségi önkormányzatot választottak meg. A választáson 8 112 települési, 448 vármegyei és 299 országos nemzetiségi önkormányzati képviselő kapott mandátumot.

Az európai parlamenti választáson 21 magyar képviselő került megválasztásra.

### *Újraszámolás, megismételt szavazások és időközi választások*

A szavazatok egy részének vagy egészének újraszámolására 24 településen, Budapest mellett többek között Diósdon, Fonyódon, Győrbe és Kalocsán került sor. Budapesten a főpolgármester-választás érvénytelen szavazatainak újraszámolását a Nemzeti Választási Bizottság a Nemzeti Választási Iroda közreműködésével végezte.

A választási bizottságok, illetve a Kúria a helyi önkormányzati és nemzetiségi önkormányzati választás tekintetében összesen 9 településen rendelték el a szavazás megismétlését valamilyen törvénysértés miatt. Hat településen: Kalocsán, Nagytarcsán, Nemesdédén, Ópályin, Penészleken és Szegin polgármesterre, míg Fonyódon egyéni listára, Nagykállón és Ófehértón roma települési nemzetiségi önkormányzati képviselőre lehetett újra szavazni 2024. július 7-én.

Időközi polgármester-választást tizenhét településen szavazategyenlőség, egy településen jelölt hiánya miatt kell tartani, időközi képviselő-választásra 4 településen szavazategyenlőség miatt, 2 településen a szükséges számú jelölt hiánya miatt kerül sor.

### *Informatika*

A választási eljárási szabályoknak az elektronikus ügyintézésrel összefüggő módosításáról szóló 2023. évi XXIV. törvény értelmében 2023. december 1-jétől megváltozott a névjegyzékkel kapcsolatos kérelmek benyújtásának és elbírálásának, valamint a választási iroda döntése kézbesítésének módja. A módosítás értelmében a beérkező kérelmeket a Nemzeti Választási Iroda automatikus döntéshozatali eljárás keretében bírálta el. Az újításnak köszönhetően az esetek többségében a választópolgárok már néhány másodpercen belül értesülhettek a választással kapcsolatban benyújtott kérelmeikkel kapcsolatos döntésről. A kérelmek online benyújtása mellett továbbra is megmaradt a lehetőség a személyes, a meghatalmazott útján vagy bizonyos esetekben a postán történő ügyintézésre is.

A hatékonyabb ügyintézés érdekében továbbfejlesztésre került a szavazóköri kérelmek benyújtására alkalmas szolgáltatás is a Személyre Szabott Ügyintézési Felületen. Az alkalmazás támogatásával több mint 114 ezer kérelem érkezett be sikeresen elektronikus úton a választási irodák részére, ebből több mint 106 ezer emberi közbeavatkozás nélkül, teljesen automatikusan került feldolgozásra Nemzeti Választási Rendszerben. Az új technológiának köszönhetően nagyságrendileg 5 ezer munkaóra szabadult fel a helyi választási irodák munkatársai részére, azzal, hogy a rendszer a kérelmeket emberi közbeavatkozás nélkül elbírálta, majd annak eredményéről automatikusan értesítette a kérelmezőt.

A választások kitűzését, vagyis 2024. március 12-ét követően vált elérhetővé a Nemzeti Választási Iroda honlapján a megújult Választási Tájékoztató Rendszer (VTR). A VTR oldalon keresztül elérhetőek voltak a helyi önkormányzati, a nemzetiségi önkormányzati és az európai parlamenti választásokkal kapcsolatos legfontosabb információk, a jelöltek, jelölő szervezetek, tájékoztató adatok és statisztikák – az európai parlamenti és a helyi önkormányzati választások vonatkozásában angol nyelven is. Ezen a felületen keresztül történt továbbá a napközbeni részleteli adatok és a választási eredmények publikálása is. A VTR esetében különösen fontos, hogy – különösen a választási eredmények publikálása során – nagy teherbíró képességgel rendelkezzen. A jogszabályi felhatalmazást kihasználva a VTR háttérinfrastruktúrájának technológiája úgy került kiválasztásra, hogy az a jelenleg elérhető legmagasabb rendelkezésre állást biztosítsa. Ennek köszönhetően a választás kitűzését követő három hónapban 4 millió felhasználó 500 millió oldalmegettekintését szolgálta ki a VTR. A választás napján 1.8 millió felhasználó látogatott el az választási oldalakra, ahol több mint 366 millió lekérdezés kiszolgálása történt meg zökkenőmentesen.

Az idei évben új technológiával és teljeskörűen került biztosításra az eredmény-adatmonitoring rendszer. Valamennyi szavazóköri és eredményjegyzőkönyv képi rögzítését követően független informatikai rendszerben vetették össze és ellenőrizték a helyi és területi választási irodák a jogi eredmény megállapításának alapját képező hiteles, papír alapú jegyzőkönyvek adatait az informatikai rendszerben tárolt adatokkal. A szavazóköri és eredményjegyzőkönyvek szkennelt képei ezt követően a honlapon közzétételre kerültek.

A Nemzeti Választási Iroda – figyelemmel a korábbi években tapasztalt igényekre – folyamatosan közzétette portálján a közérdeklődésre számot tartó adatokat feldolgozható formátumban, így különösen a szavazóköri körzetállományt, a szavazókörök leíró adatait, valamint a szavazóköri és eredményjegyzőkönyvek adatállományait.

A Nemzeti Választási Iroda a helyi és területi választási irodák részére 1 400 laptopot és nyomtatót szerzett be, mellyel megtörtént a korábbi munkaállomások amortizációs cseréje és egyben a munkaállomások számának lényeges – összesen 500 darabbal történő – növelése a gyors és üzembiztos ügyintézés érdekében.

Az új munkaállomások mellett a Nemzeti Választási Iroda megújította a végpontok biztosítását szolgáló központi infrastruktúráját is. A teljesen új szerverpark alkalmas arra, hogy hosszútávon biztosítsa a helyi, területi, valamint a külképviseleti választási iroda tagjainak folyamatos feladatellátását.

Az elektronikus információs rendszerek biztonsága kiemelt fontosságú, ezért a Nemzeti Választási Iroda a jogszabályok által támasztott követelményeken túlmutató korszerű védelmi rendszereket üzemeltet. Az elektronikus információs rendszerek rendelkeznek többek között hiteles naplózással, folyamatos biztonsági naplóelemzéssel, a publikus felületein DDoS védelemmel, malware védelemmel, végpontvédelemmel és hálózati forgalom elemzővel. Valamennyi rendszerem vonatkozásában – együttműködve a Nemzeti Kibervédelmi Intézettel – megtörténtek a sérülékenységi vizsgálatok, valamint más nemzetközi szolgáltató által egyéb biztonsági vizsgálatok egyes rendszeremek vonatkozásában. Folyamatos és kiemelt rendelkezésre állás mellett választási informatikai biztonsági műveleti központ is működött (a továbbiakban: NVI-SOC), amelynek feladatai

- a különböző védelmi megoldásokból érkező biztonsági riasztások folyamatos észlelése, monitorozása és elemzése,
- az informatikai biztonsági események kezelése és kivizsgálása,
- az aktuális fenyegetettségi információk, támadási trendek értékelése, valamint
- együttműködés a hazai biztonsági műveleti központokkal, illetve a kibervédelemért felelős szervezetekkel.

A Nemzeti Választási Iroda a választási időszakban észlelt támadásokat a védelmi megoldások által automatizáltan, valamint az NVI-SOC keretében az üzemeltetőkkel együttműködve sikeresen elhárította, a biztonsági eseményeket hatékonyan kezelte.

#### **IV. Gazdálkodási adatok**

Az Európai Parlament tagjainak és a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint a nemzetiségi önkormányzati képviselők választásának költségvetése összesen 25 402,4 millió forintot tett ki. A választások azonos napon történt megtartása miatt megnövekedett munkateherre tekintettel a jogalkotó mintegy 10-15%-kal megemelte a személyi normatívák összegét, illetve a választás lebonyolításába bevonható irodtagok létszáma is nőtt.

Fenti összegből a választás lebonyolításában részt vevő szervek várható kiadásaira a Nemzeti Választási Iroda 11 254,2 millió forintot különített el. Ennek terhére a helyi és területi választási szervek által elszámolt költség 8 978,7 millió forint, a választás lebonyolításában résztvevő egyéb szervek elszámolt költsége 362,5 millió forint, azaz összesen 9 341,2 millió forint volt.

A központi kiadások körében kerültek megtervezésre a nyomdai kellékek, postai szolgáltatások, valamint az informatikai rendszerek fejlesztési és üzemeltetési feladatai 14 148,2 millió forint összegben. Ennek terhére a várható pénzügyi teljesítés 12 493 millió forint, melyből 2 281 millió forint összegű költség elszámolása folyamatban van.

Fentiek szerint a választások összköltsége várhatóan 21 834,2 millió forint, melyből 2 281 millió forint a beszámoló készítésének időpontjában még elszámolás alatt áll.

## **V. Tapasztalatok, jogalkotási javaslat**

A 2024. évi általános választások szervezésének és lebonyolításának kiértékelése folyamatban van. A tapasztalatok összesítését követően – az Alkotmánybíróság, a Kúria és a Nemzeti Választási Bizottság döntéseire is figyelemmel – a Nemzeti Választási Iroda jogalkotási javaslatcsomagot fog összeállítani, amit megküldök az Igazságügyi Minisztérium részére.

A hatályos jogszabályi környezet alapján az önkormányzati választást megelőzően a választókerületi beosztás felülvizsgálata és adott esetben annak módosítása törvényi kötelezettsége volt a helyi választási irodák vezetőinek. Ennek kapcsán ismét felhívom a figyelmet arra, hogy ugyanilyen kötelezettség terheli a Tisztelt Országgyűlést is az országgyűlési egyéni választókerületek kialakításával kapcsolatban.

Általános tendencia, hogy mind az országos és azon belül az egyes vármegyék – ideértve a Budapestet is – lakosság- és választópolgárszáma csökken, ez alól Pest vármegye és Győr-Moson-Sopron vármegye tekinthető kivételnek, ahol emelkedés figyelhető meg: Pest vármegyében 2010-ről 2022-re a választópolgárok száma közel 90 ezerrel, Győr-Moson-Sopron vármegyében közel 2500-zal növekedett, míg Budapesten a választópolgárszám 87 ezer fővel csökkent.

Fentiekre tekintettel – fenntartva a 2022. évi általános országgyűlési választások beszámolójában foglaltakat – tájékoztatom Önöket, hogy a választópolgárok száma Pest vármegye 2., 3., 5., 6., 7., 8. és 11. számú országgyűlési egyéni választókerületében több mint 20%-kal meghaladja az országos átlagot, ezért – az országgyűlési képviselők választásáról szóló 2011. évi CCIII. törvény 4. § (6) bekezdése alapján, legkésőbb 2024 végéig – a választókerületi beosztás módosítására van szükség.

Pest vármegyében 2010-ről 2022-re a választópolgárok száma közel 90 000-rel növekedett, a 2022-es népszámlálási adatok is ezt erősítik, mivel a vármegye lakosságszámában is kiemelkedő növekedés figyelhető meg. A vármegyén belüli egyes országgyűlési egyéni választókerületek között területi módosítással a gyakorlatban nem teremthető meg a jogszabályoknak való megfelelés, hiszen az országos átlagtól való eltérés a jelenlegi 12 mandátumszám mellett nem csökkenne 15% alá, valamint a demográfiai folyamatok alapján további népességyarapodás prognosztizálható. Az egyenlő választójog minél szélesebb körű biztosítása tehát kizárólag a Pest vármegyei mandátumok számának növelésével érhető el.

Az elmúlt években megfigyelhető demográfiai folyamatok és tendenciák alapján Somogy vármegye 02. számú országgyűlési egyéni választókerülete esetében és Tolna vármegyében, továbbá Fejér vármegye 01. számú országgyűlési egyéni választókerületében várható, hogy a választópolgárszám országos átlagtól való eltérése a közeljövőben meghaladja a mínusz 20%-ot. Ugyanakkor Győr-Moson-Sopron vármegye választópolgárszáma növekszik, ráadásul – az általános választópolgárszám csökkenése miatt – a vármegye választópolgárszámának aránya is

folyamatosan, az abszolút növekedést meghaladó mértékben emelkedik az országos választópolgárszámhoz viszonyítva.

Mindezekből kifolyólag indokolt Pest vármegyében az országgyűlési egyéni választókerületek számát 12-ről 14-re megemelni, ezzel párhuzamosan pedig Budapesten – ahol jelentős lakosság- és választópolgárszám csökkenés figyelhető meg - az egyéni választókerületek számát 18-ról 16-ra csökkenteni.

Az egyéni választókerületek arányosságának hosszútávú biztosítása érdekében és az országgyűlési képviselők jelenlegi mandátumszámából kiindulva megfontolandó Somogy vármegyében az országgyűlési egyéni választókerületek számát négyről háromra csökkenteni, amellyel párhuzamosan a Győr-Moson-Sopron vármegyében megfigyelhető lakosság- és választópolgárszám gyarapodásra tekintettel az ottani mandátumok számát ötről hatra emelni, továbbá szükséges Fejér vármegye 01. számú országgyűlési egyéni választókerületének helyzetét rendezni.

Tolna vármegye helyzete különleges, mivel a jelenlegi 3 országgyűlési egyéni választókerület számának csökkentésével egyelőre nem teljesíthetők a jogszabályi követelmények, ugyanis ahhoz a kötelezően figyelembe veendő 2022-es választópolgárszám túl magas.

## **VI. Zárszó**

A választások fennakadások, hosszú sorban állások nélkül, folyamatos tájékoztatás mellett Magyarország Alaptörvényének és a jogszabályoknak megfelelően kerültek lebonyolításra. Köszönetemet fejezem ki a szavazás előkészítésében, megszervezésében és lebonyolításában részt vevő tízezreknek: valamennyi választási iroda és választási bizottság választott és megbízott tagjának köztisztviselőnek, kormánytisztviselőnek, közalkalmazottnak, a rendvédelmi szervek munkatársainak, az együttműködő informatikai szolgáltatóknak, a Nemzeti Választási Iroda valamennyi partnerének, továbbá a sajtó munkatársainak, akik munkájukkal szintén hozzájárultak a választások sikeres lebonyolításához.

Kérem a Tisztelt Országgyűlést, hogy beszámolómat elfogadni szíveskedjék.